

NÁŠ DOMOV JE NA VENKOVĚ

www.taborsky.denik.cz

NADĚJKOV:

Objevte kouzlo vazby knih

V sobotu od 9.30 hodin pořádá Okrašlovací spolek Nadějkov dílnu s knihařem Jardou Těsnohlídkem. Pokud chcete sami okusit práci s tiskovinami, přijďte do zdejší základní školy. Děti si vyrobí kroužkový notes, dospělí se mohou pokusit opravit vazbu knihy, na které se podepsal zub času. S sebou si vezměte nějaké rozdrbané Harlequiny či početnice, staré noviny, dobrou náladu, vhodné oblečení, přezůvky a svačinu. (kk)

JENÍČKOVA LHOTA:

Na výstavě čerpejte vánoční inspiraci

Tradiční adventní výstavu pořádají v pátek a v sobotu v Jeníčkové Lhotě. Připravené je paličkování, prostírání vánočních stolů, pletení z papíru, výroba svícnu a další zajímavé ukázky ručních prací. Zdejší kulturní dům bude po oba dny otevřený od 14 do 17 hodin. (kk)

BOROTÍN:

Šikovné ruce na základní škole

Také v Borotíně připravili na sobotu v základní škole adventní výstavu šikovných rukou. K vidění i prodeji budou adventní výzdoby, cukroví, šperky, předení i tkaní nebo keramika. Součástí bude expozice loveckých trofejí mysliveckého sdružení. (kk)

DRAŽICE:

Rozsvítí vánoční strom na návsi

Na rozsvěcení vánočního stromu a adventní jarmark zvou v sobotu od 16.30 hodin Dražičtí. Ochutnat vánočku, připít si punčem a zpívat si koledy můžete na zdejší návsi. Děti pošlou přání Ježíškovi a dospělí si zatím nakoupí drobné dekorace. (kk)

Blesk děti popálil na obličej i nohou

SKALICKÁ TŘÍDA. Fotografie zachycuje děti ze skalické školy. Reprofoto: Deník/Kateřina Krejčová

Zaniklé školy Tábořska

KATEŘINA KREJČOVÁ

Skalice – Po vydání všeobecného školního řádu císařovnou Marií Terezií v roce 1774 začaly v hlavních městech povinné vznikat **normální** školy. V těch se děti učily latině, zeměpisu nebo domácímu a polnímu hospodářství.

Ve větších městech žáci navštěvovali školy **hlavní**, které nabízely stejné předměty jako školy normální, jen jejich obsah nebyl tak podrobný.

A nakonec školy **triviální** zřizované v každé farní obci jako školy farní či při odlehlejších filiálních kostelích školy filiální. V nich se vedle náboženství školáci vzdělávali ve čtení, psaní, počtech a v zaměstnání, které bylo v obci běžné, jako třeba zemědělství.

„Do těchto triviálních škol patřily děti od šesti alespoň do dvanácti let. Menší děti měly chodit do školy hlavně v létě pro neschůdnost cest a drsné počasí zimního času, větší žáci naopak v zimě, ježto v létě byli zaměstnáni. Celoroční docházka se však doporučovala všem dětem,“ popisuje v proslovu z 10. května roku 1884 poslední ředitel školy František Mika.

Právě filiálkou pod soběslavským patronátem byla obecná škola ve Skalici, kde se děti i z vedlejší Rybovy Lhoty a Třebiště začaly poprvé vzdělávat v roce 1780, a to v chalupě č. p. 8. Dohlížel na ně místní občan Coufal a po něm učitel Perek.

Stará škola

Jenže ve Skalici chyběla vhodná školní budova, tak si o ni v roce 1790 učitel Perek žádal. Na dva roky se sice vyučování pozastavilo, ale za odměnu mohly děti konečně usednout do lavic. Starou školu postavili Skaličtí svépomocí na náklady obce soběslavské. Dnes má dům číslo 33.

Kantor byl v této době člověk lidmi uznávaný. Mohl volně užívat určené pozemky a louky, zastával pozici varhaníka v kostele a mimo to dostával sobotáles: týdenní plat od žáků, vybírání za vyučování v sobotu. Jenže dožebávání se sobotálese učitele v očích veřejnosti ponižovalo.

Před katedrou v roce 1792 stanul řídící Jan Kužel a své místo neopustil až do roku 1845. Ve Skalici učil děti 53 let.

Zdejší jednotřídku se v roce 1881 rozšířila na dvoutrídku, přesto se v jedné címrě těsnilo

FRANTIŠEK ŠŮNA A JOSEF PÁNEK (vpravo) si v bývalé obecné škole (dnes úřad) zkoušeli, zda by se do původních lavic ještě vešli. Jejich vyprávění uveřejníme příští středu. Foto: Deník/Kateřina Krejčová

156 dětí (!). Skaličtí tedy stáli před rozhodnutím, zda si pronajmout další místnosti po chalupách a platit nájem, nebo postavit školu novou. Rozhodli se pro stavbu na obecní zahradě u domu č.p. 24, kterou využíval pastýř. „Stará školní budova byla prodána Josefu Šůnovi za 960 zlatých. Základní kámen nové školy položili dne 28. června 1883 a o rok později začala sloužit svému účelu. Plán a rozpočet udělal František Roubal ze Soběslavi a samotnou výstavbu měl na

starost Josef Mrázek,“ upřesňuje údaje **Romana Novotná**, která se zajímá o historii obce, v níž žije.

„Jenže ten stavitel školu ošidil. Neudělal dostatečně hluboké základy podle původního projektu, takže začala sesedat a praskat. Po deseti letech ji museli stáhnout železnými kleštinami a dostavět základy,“ podotkl **Josef Pánek** (70), syn řídícího, který po válce na škole působil.

Začátky historie nové školy jsou ale spjaté i s neštěstím,

kteří zachytila školní kronika v roce 1897: „Dne 7. srpna 1897 rozpoutala se nad obcí zdejší hrozná bouře. Mračna nad vesnicí se srazila, blesky křížovaly sem a tam. Poslední rána byla nejhorší. Blesk sjel po krokvi školní budovy do 1. třídy, odtud do kuchyně pana řídícího, zde přítomno bylo dvanáct osob, z toho čtyři dospělé a osm dětí. Blesk vjel mezi ně, tři děti popálil na obličej, rukou a nohou.“

Další školní rok už na budovu přibyl hromosvod. V té době tady školu řídili Vojtěch Dolejší a Václav Novotný. Po něm v roce 1933 nastupuje řídící František Syrovátka, který zemřel v koncentračním táboře v Terezíně.

Vzpomínky pamětníků na školu ve Skalici a osudy řídících za druhé světové války uvedeme příští středu.

Kantoři ve Skalici do II. světové války

• Coufal • Perek • Jan Kužel • Jan Kužel (syn) • Václav Konif • Jan Dusík • Josef Šimák • Václav Wanke • František Martinek • Vojtěch Dolejší • Jan Píček • Václav Novotný • František Syrovátka.

Jablonec pohltily Boletice, budovy byly rozstříleny

Zaniklé obce kraje: Jablonec

JAROSLAV PULKRÁBEK

Jablonec – Jablonec, tedy ten co kdysi stával přibližně osm kilometrů od Horní Planě a od těch dalších Jablonců jej rozeznáte dle německého názvu Ogfolderhaid, má dějiny téměř totožné s obcemi, které jsme popsali v předchozích dílech a jež pohltily vojenský výcvikový prostor Boletice.

Prvně se se zmínkou o této osadě můžeme setkat na soupisu majetku zlatokorunského kláštera z roku 1387.

Po husitských válkách, kdy bylo toto území značně vyraňované, jej, zřejmě ne zrovna poctivým způsobem, získávají Rožmberkové a po nich, v polovině 17. století, společně s celým českokrumlovským panstvím případně Eggenbergům.

A stejně jako Rožmberkové,

Zhruba rok 1930

V PRVNÍ polovině 20. století stály v obci domy, všechny byly ale ve chvíli, kdy se stala obec součástí boletického prostoru, zničeny. Foto poskytl Jaroslav Pulkrábek

i oni dostali nově nabyté území značně poničené, tentokrát válkou třicetiletou, a to

v takové míře, že museli mnohé osady zakládat znova. To se týkalo i do té doby převážně

českého Jablonce, který osídili dřevaři ze Štýrska.

V roce 1719 Eggenbergové

vymírají a panství opět mění majitele. Přicházejí Schwarzenberkové v roli dědiců a s nimi zlatá léta pro celý region.

V polovině 19. století se Jablonec stává samostatnou obcí a na přelomu 19. a 20. století zde v pětasedmdesátí domech žije 523 lidí, z nichž 513 se hlásí k jazyku německému, jeden k českému. Zbývajících devět obyvatel jsou Židé.

V roce 1904 je zde otevřena poštovna, roku 1941 přeměněná na poštovní úřad, zrušený pak v roce 1947. Přestože Boleticko si v turistických kružích nezískalo takový ohlas jako nedaleká Šumava, své obdivovatele si našlo.

Knížecí stolec i další vyhlídky lákaly stejně jako dnes.

Hostům, kteří se do obce mohli dopravit prostřednictvím vlaku, jenž měl zastávku necelou hodinu chůze od Jablonce, sloužily hostince Jungwirth, Gokner či Ulrich.

V roce 1785 zde byla zřízena lokálie a o dva roky později vystavěna dřevěná kaple. Zároveň s ní jsou položeny základy kamenného kostela, který byl vysvěcen 25. října 1789 k počtě nalezení svatého Kříže. V roce 1857 je Jablonec povýšen na farnost.

Přichází druhá světová válka, poválečný odsun a začleňování obce do vojenského prostoru. Přímo v obci je zřízena tanková střelnice a doposud stojící budovy včetně kostela jsou rozstříleny.

Osud obce:

Informace o osudu obce během začlenění do vojenského újezdu jsou tuze strohé. Co se stalo s inventářem kostela, nevíme.

Jen varhany vyrobené v roce 1901 tábořským varhanářem Vincencem Škopkem byly roku 1953 jeho synem, Vladimírem, rovněž varhanářem, přestěhovány do kostela v Dobré Vodě u Českých Budějovic.